

Dnr: BIN 39-2019

Godkänd av Bildningsnämnden 2021-06-22, § 66

Uppföljning av Kulturplan för Svalövs kommun 2015-2021

Elisabet Viktorsson, Kulturchef
Direkt 0418-475134, elisabet.viktorsson@svalov.se
Svalövs bibliotek, Forslidsgården, Svalegatan 23, Svalöv
Postadress Box 73, 268 21 Svalöv
Telefon 0418-47 50 00, Fax 0418-47 50 26
Webb www.svalov.se

Innehållsförteckning

Inledning	3
Om uppföljningens utförande	3
Svalövs kulturstrategier.....	3
Övergripande mål och strategier	3
Prioriterade utvecklingsområden	7
Område A: Barns och ungdomars kultur	7
Område B: Utveckling och stöd till kulturella och kreativa näringar (KKN)	11
Område C: Kulturens tillgänglighet.....	12
Område D: Samverkan med idéburen sektor.....	14
Område E: Kulturella arenor.....	16
Sammanfattning	17

Kontaktperson:

Elisabet Viktorsson

Inledning

Svalövs kommuns kulturplan antogs 2015 efter ett omfattande förarbete med kulturdialoger och jämförelser med kringliggande planer. Planen, som antogs av kommunfullmäktige, formulerar den lokala kulturpolitiken och styr kommunens verksamheter inom kulturområdet, liksom de delar av all kommunal verksamhet som har att göra med kultur. Den förlängdes med två år 2019 och gäller därmed till och med 2021. Vi befinner oss nu i ett läge där en ny plan ska tas fram och därför är det också dags att följa upp den nuvarande planen och dra lärdomar till den nya.

Om uppföljningens utförande

Uppföljningen utgår från själva kulturplanen och matchar målen mot vad som faktiskt har utförts av verksamheterna. Den mesta indatan kommer från allmänskulturen eller biblioteken, samt Kulturskolan och Fritid. Dock ska det poängteras att viss kulturverksamhet också utförs inom skola, äldreomsorg, samhällsbyggnad, destination och näringsliv. Uppgifter om genomförda aktiviteter från övriga verksamheter hämtas från offentliga handlingar, såsom årsredovisningar.

Svalövs kulturstrategier

Övergripande mål och strategier

Svalövs kommun har sex övergripande mål för kommunens kulturpolitik och sex övergripande strategier för att nå dem.

Analys

Att utveckla ett varierat och mångsidigt kulturliv i vilket alla invånare kan delta oavsett ålder och intressen och som erbjuder upplevelser som berikar.

Detta är det långsiktiga målet för all kulturverksamhet i kommunen. Vid genomförande av aktiviteter på kulturområdet ska man därför fråga sig om de uppfyller hela eller delar av målet.

Att skapa en gynnsam miljö för kulturskapare och kulturinstitutioner i Svalövs kommun.

Det här målet kräver samverkan mellan verksamheter i flera sektorer i kommunförvaltningen (utbildning, samhällsbyggnad och kommunledningskontoret). Här finns en tydlig koppling till kommunens översiktsplan. Kulturplanen bör med det här målet också vara en faktor i lokalförsljningsprogrammet.

Att utveckla ett kulturliv som har sin grund i kommunens förutsättningar, historia och traditioner.

Det är grundläggande för kulturutvecklingen att kartlägga de lokala förutsättningarna. Under planperioden har Allmänskultur tillsammans med flera lokala hembygdsföreningar varit engagerade i projektet *Kontext – låt tingen tala*, hos Skånes hembygdsförbund. Biblioteken har gjort två större användarundersökningar med bidrag från Region Skåne respektive Kulturrådet: *Kvicka bibliotek* och *Inkludera flera*.¹ Den senare undersökningen gällde även kulturvanor och

---

¹ Experimentspår för folkbiblioteken 2018, dnr 404-2018; Inkludera flera, dnr 191-2019.

jämförde de lokala resultaten med de nationella kulturvaneundersökningarna som har gjorts av Myndigheten för kulturanalys.

Att främja såväl nationellt som internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan.

Målet är relativt resurskrävande. Det betyder inte ett det inte är relevant men det behöver kopplas till aktiviteter som är resurssatta. Under planperioden genomfördes två internationella skulptursymposier i Svalöv, genom samarbeten och med omfattande externt stöd.

Att genom ett aktivt kulturliv ge invånare en identitet och en stolthet över att bo i Svalövs kommun.

Här formuleras ett syfte med kulturpolitiken. Det är därmed ett centralt mål. Däremot är det svårt att mäta. Därför behövs förtydliganden i form av strategier kopplade till målet.

Att stärka kultur som perspektiv i alla samhälls-/politikområden.

Målet kräver samverkan mellan samtliga delar av kommunförvaltningen, som då också äger målet gemensamt.

Avsätta en dedikerad resurs i form av en kultursamordnare, med uppdrag att se över det kulturella utbudet, främja samarbete mellan de olika aktörerna och göra information om det samlade kulturutbudet tillgänglig för allmänheten.

En kultursamordnare finns i kommunen. Tjänsten omfattar 25% (10 timmar per vecka) och därför måste man prioritera mellan uppdragets tre delar. Ett kulturprogram produceras regelbundet och sprids både i tryckt och i digital form. Programmet har fått bra genomslag men kräver ganska mycket tid för sammanställningen. Därför görs försök med e-formulär för arrangörer, där man bättre kan styra informationen, vilket underlättar redigeringen.

Aktivt arbeta med att tillvarata och bidra till utvecklingen av lokala initiativ inom kulturområdet, från såväl ideella organisationer som lokala näringsidkare och privatpersoner.

Den stora utmaningen här ligger i det lokala bidragssystemet. Det har saknats arrangörsbidrag och bidragssystemet har inte följt samhällsutvecklingen. Det har också saknats enkla arrangörsbidrag för unga ("snabba cash" eller "unga för unga"). Sannolikt kommer de nya bidragsbestämmelser för föreningar som tagits fram i kommunen lösa problemet. (När uppföljningen görs är de på remiss hos föreningarna.)

Allmänkultur samarrangerar en del med föreningslivet och studieförbunden men har bara budget för egen programverksamhet, Kulturkalaset och studieförbundsbidragen. Biblioteken fångar upp många initiativ som rör utställningar av olika slag.

Bygga och stödja strukturer för ett rikt och aktivt kulturliv, som också gynnar kulturskapare och kulturinstitutioner i Svalövs kommun.

Genom att man gjorde en översyn av verksamhetsbidragen till studieförbund och införde nya bestämmelser 2018, har den strukturen förbättrats. Kommunen har regelbundna dialoger med studieförbunden, där man bland annat diskuterar prioriterade utvecklingsområden.

Implementering av återkommande händelser, som inlämning till kulturprogrammet och anmälan till Kulturkalaset, har underlättat för kulturutövarna att nå ut, samtidigt som det blivit lättare för en kulturintresserad allmänhet att upptäcka utbudet.

En del av utvecklingen ligger under Fritid, som bland annat hanterar föreningsbidrag och lokalbokningar. Där sker ett par stora förändringar under slutet av planperioden, vilka sannolikt får positiva konsekvenser för kulturlivet.

Genom samarbete mellan Bibliotek och allmänskultur, Kulturskolan och Fritid har enkla rutiner för sommarlovsprogram utvecklats. Lovprogrammen för skolorngdom har utvecklats starkt under planperioden och vi ska återkomma till detta.

Att bygga och stödja strukturer för ett rikt kulturliv är ett mål som kräver resurser, där förvaltningen i nuläget inte har alla de medel som behövs för att uppnå målet. Samverkan inom kommunen och externt med Familjen Helsingborg kompenserar delvis för detta.

Aktivt arbeta med en kommunikationsplan som anpassas efter vilka kanaler som används av allmänheten.

Att arbeta strukturerat med kommunikation är en förutsättning för effektiv kommunikation. På biblioteket har PR-ansvarig bibliotekarie utsetts och en matris används för vilken information som ska ut i vilka kanaler. Allmänskultur använder också dessa funktioner. Kulturskolan har under perioden utvecklat sin marknadsföring och gör på liknande sätt. Allmänskultur har gått igenom och gjort en satsning på sina hemsidor, vilket resulterat i Kulturplats Svalöv. Genom olika verktyg, bland annat WordPress, har verksamheterna prövat olika aktiviteter i det digitala, till exempel Skulpturjakt, Kulturquiz och olika tipsrundor. Allmänskultur har också haft en dialog med informationsavdelningen om hur kommunen kan använda byskyltarna för att ge en bra bild av kommunen och tagit fram förslag på budskap.

För lovprogrammen har produktionen flyttats från Fritid till Allmänskultur, där kultursamordnaren har redaktionellt ansvar. Själva programmet har fått ett lyft i layouten. Fördelningen av ansvar (Fritid samlar in och Allmänskultur sammanställer) har medfört en förbättrad samordning mellan enheterna i arbetet med lovprogram. En utgivningsplan har tagits fram med ett årshjul men också vilka kanaler som ska användas när. För att nå eleverna delas program ut i skolan före lovet och för att nå vårdnadshavare används skolornas administrativa system. Ur jämlikhetssynpunkt läggs stor vikt vid att alla ska få informationen samtidigt, oavsett vilken skola man går i.

Samarbeta över både inre och yttre förvaltningsgränser. Det delregionala samarbetet i Skåne Nordväst ska prioriteras för fortsatt utveckling samt vara en faktor i arbetet med planens målområden.

Samarbetet har under planperioden bytt namn till Familjen Helsingborg. Kommunerna har gemensamt genomfört projekten KulturWKND, Sommarboken, Kulturlovet och Rampljus. Så gott som samtliga projekt på kulturområdet genomförs som samarbeten, externt eller internt i kommunen.

I alla kommunens aktiviteter inom kulturområdet ska planeringen beakta tillgängligheten för barn och unga, för personer med funktionsnedsättning och för personer med annat modersmål än svenska.

De utpekade prioriterade målgrupperna i kulturplanen behöver ses över och den inkluderande delen av uppdraget bör lämpligen kopplas till diskrimineringsgrunderna, som är välkända och definierar vem som är utsatt och var samhället behöver verka kompensatoriskt.

Allmänkultur har under hela planperioden drivit frågan om en samlingsplats för allmänheten och i synnerhet för kommunens unga. Tillsammans med Fritid och Kulturskolan har man besökt verksamheter i andra kommuner, såsom Sågen i Klippan och Kulturgården i Höör, och därefter gjort ett förslag som sedan utretts vidare och nu ska resultera i ett nytt aktivitetshus i Svalöv. I projektet *Inkludera flera* gjordes, som nämnts i ett tidigare avsnitt, en kulturvaneundersökning, där behovet av en sådan plats uttrycktes tydligt av respondenterna. Det många unga saknar i kommunen är en offentlig plats att vara på och träffas.

I alla större evenemang som genomförs ska de prioriterade målgrupperna tas med i planeringen. När man genomförde Svalöv International Sculpture Symposium 2016 och 2017 fanns skapandeaktiviteter för unga i anslutning till avslutningsfestligheterna. Platserna var genomgångna ur tillgänglighetssynpunkt och där fanns guider med flerspråkig kompetens. Vid det första symposiet hölls ett språk-kafé med mångkulturell fika i anslutning till avslutningen, något som var mycket uppskattat av besökarna. Även i planeringen av Kulturkalaset med flera evenemang arbetar verksamheten på det här viset. Från och med 2020 görs också en barnkonsekvensanalys för projekten.

Lärdomar inför en ny plan

Det första som behöver kommenteras är strukturen. Övergripande mål bör ändras till strategiska mål, vilket anger det långa perspektivet. Till dem kopplas utvecklingsstrategier. Det bör också framgå tydligare hur strategierna är kopplade till målen. De strategiska målen ska vara kopplade till kommunens vision och svara på "varför?", det vill säga syftet. Utvecklingsstrategierna svarar på frågan "hur?" och till detta kopplas sedan aktiviteter (vad?, vem?, när?, var?). Aktiviteterna ligger utanför själva planen och tas fram årsvis. Strukturen blir då ett mer effektivt instrument för verksamheterna i utförandet.

Målen behöver bli mer konkreta och mätbara. Det ska också finnas en koppling till de resurser som finns. Målet att bygga och stödja strukturer är ett exempel på något som har varit för otydligt men också för stort, i förhållande till resurserna. Målen i den nya planen ska kopplas till visionen för Svalövs kommun, vilket kan ge en tydlig ram för dem. Projekt som genomförs i verksamheterna, stora som små, ska vara förankrade i kulturplanens mål. Om man har en koppling mellan lokala mål och delregionala, regionala och nationella kulturpolitiska mål, underlättas externa samarbeten men kommunen får också bättre förutsättningar för externt finansierade utvecklingsprojekt när pusselbitarna passar ihop. Att man utgår från etablerade begrepp på alla nivåer blir också en kvalitetssäkring.

När en ny kulturplan antas i kommunen bör en omfattande informationskampanj göras. I arbetet med att ta fram en ny plan ska det ingå att förbereda hur planen ska göras tillgänglig för allmänheten. Man behöver också göra en tidig analys av vilka digitala verktyg som behövs,

kopplat till planen. En strategi för implementering i kommunens verksamheter bör finnas på plats redan när planen antas, så att man säkerställer att kulturpolitiken får genomslag.

Prioriterade utvecklingsområden

Område A: Barns och ungdomars kultur

Barns och ungdomars kultur omfattar både eget skapande och att ta del av andras skapande. Kommunen är garanten för alla barns och ungdomars tillgång till kultur. Kommunen ska därför ha en Kulturskola med ett brett utbud och professionella lärare och den ska vara tillgänglig.

Aktiviteter

Genomföra åtgärder för att öka tillgängligheten för kommunens barn och ungdomar till Kulturskolan.

Kulturskolan har under perioden förbättrat sin marknadsföring och årligen arrangerat publika evenemang, som har varit välbesökta. Förvaltningen har under perioden utrett förslag på att ta bort eller ändra avgiftssystemet för Kulturskolan, vilket resulterade i att avgifterna behölls (dnr 1171-2015). Under perioden har man kunnat få statsbidrag via Kulturskolerådet, i syfte att göra verksamheten mer tillgänglig för fler barn. Där har Svalövs kulturskola fått bidrag för att kunna nå ut i flera av kommunens tätorter med undervisning i stråk- och blåsinstrument. När vi tar fram statistiken för antal platser och antal personer i kö vid Kulturskolan ser vi att tendensen till vågor i intresset, som iaktogs i rapporten om slopade avgifter, står sig. Skillnader på upp emot 30% förekommer och runt 10% är inte ovanligt mellan åren. Vad det beror på är i nuläget inte klarlagt.

Kulturskolan har samarbetat med Bibliotek och allmänskultur med musiksagor för förskolan och lånat ut kompetens till en förskola med kulturprofil. Man har alltså på flera sätt arbetat innovativt under perioden, för att nå måluppfyllelse. I samband med pandemin erbjuds gratis deltagande i Kulturverkstan, med aktiviteter inom musik och bild/form.

Kommunen ska ansvara för att det finns ett varierat kulturutbud för barn och ungdomar i Svalövs kommun. I samband med skollov ska flera avgiftsfria aktiviteter finnas. Samarbete med idéburen sektor prioriteras.

Området har prioriterats högt och därför har en mängd aktiviteter genomförts under planperioden. Det finns tre större satsningar som har varit långsiktiga: lördagsteater, teater i skola och förskola samt lovaktiviteter för skolungdom.

Lördagsteater genomförs sedan 2015 vid cirka sex tillfällen per år. Evenemanget hålls på Svalövs bibliotek, där gratis biljetter kan bokas i förväg. Under varje år ska det ges föreställningar för alla åldrar från 1-10 år, ungefär. Konceptet har under perioden blivit väl inarbetat och föreställningarna är oftast fullsatta.

Teater i skola och förskola har genomförts redan före nuvarande kulturplan men satsningen har fått utökad budget (från 30 tkr/år till 50 tkr/år) och renodlats, i förhållande till den nuvarande planen. Då teater i skolan brukar erbjudas inom skapande skola har barnkultursamordnaren främst bokat teater till förskolan de senaste åren. Föreställningarna har subvention, vilket betyder att kommunen får mer teater för pengarna i satsningen. Det finns utrymme för förbättring kring

verksamheternas bokningar av tid och plats för föreställningar, där samordningen kräver mycket tid. Om kommunen planerar att arbeta mer systematiskt med barnkulturen, till exempel med en kulturgaranti, kan det vara en god idé att titta på Kulturkartan, som används av Malmö stad.

Verksamheten med lovaktiviteter har stärkts genom statliga satsningar under perioden. Till detta kommer en ökad satsning och samordning lokalt i kommunen. Bibliotek och allmäncultur och Fritid samarbetar löpande kring samtliga skollov, medan Kulturskolan har varit med i planeringen inför sommarloven. Då Kulturskolans pedagoger har ferietjänst, har det inte varit möjligt att engagera dem för övriga lov. Även arbetsmarknadsenheten och verksamheten Ung kraft har varit involverade på olika sätt. Både studieförbunden och föreningslivet har varit med och skapat innehåll i form av lovaktiviteter. Fridhems folkhögskola har bidragit genom utlån av lokaler. Samverkan med idéburen sektor har varit omfattande under hela perioden. Svalövs kommun har relativt liten budget till kultur och fritid men lyckas ändå producera omfattande lovprogram med bredd i utbudet.² En viktig framgångsfaktor har varit samverkan men förvaltningen har också varit aktiv med att prioritera och hitta projekt som stärkt utbudet, till exempel Bästa biennalen på höstlovet.

Vid större kulturella evenemang i kommunens regi ska det alltid finnas ett barnperspektiv med i planering och genomförande.

Från 2015 har ett antal större kulturevenemang och projekt genomförts i kommunens regi:

2015

Det läsfrämjande projektet *Läskondis* genomfördes som ett delregionalt samarbete i dåvarande Skåne Nordväst (från 2016 Familjen Helsingborg). I Svalöv var biblioteket engagerat tillsammans med Somaliska föreningens fotbollslag.

Skördeglädjen firades på Svalövs bibliotek den 12 september. I programmet fanns bland annat en tipsrunda för barn och aktiviteten *Rita din drömträdgård*. Dessutom kunde man lära sig om ätbara vilda växter.

Kulturkalaset 2015 bjöd på barnföreställningen *Stjärnjazz* med Emma & the Jazz Crusaders, som var fullsatt av glada barn och deras vuxna. På programmet fanns flera familjevänliga arrangemang som teaterföreställningen *En mörk och stormig natt* med teatergruppen Tibbe, som också arrangerade en teaterverkstad för barn. Kulturskolans elever bjöd på en krysskonsert (alltid fullsatt!) och i Röstånga arrangerade KF Akustik konsert för hela familjen med gratis inträde.

Kulturskolan deltog under året i flera samarbetsprojekt. En orkester deltog i "Korsdraget", ett samarbetsprojekt med Malmö Opera och andra kulturskolor i Skåne. Stråkorkestern och rockgrupperna hade flera samarbetsprojekt med Skurups Kulturskola, och på Fridhemskarnevalen spelade Kulturskolan i flera olika konstellationer tillsammans med

---

² Statistik för Svalövs kommuns resurser för kultur och fritid i jämförelse med riket och andra kommuner finns i Kolada, <https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren>.

Fridhemseleverna. En nyhet för året var att Kulturskolan deltog med barnkör på Landskrona musikkårs julkonsert på Landskrona teater.

2016

North/South: Svalöv International Sculpture Symposium #1 genomfördes 2-15 juli. Sju konstnärer kom till Svalöv och arbetade på distans för att skapa nya skulpturer, vilka stannar kvar och berikar kommunen konstnärligt. I samband med symposiet genomfördes en rad aktiviteter, bland annat en konstworkshop för barn. De guider som arbetade på skulptursymposiet ingick i ett integrationsprojekt för unga, i regi av Svalövs kommun.

Kulturkalaset 2016 hade flera barnvänliga arrangemang i programmet: Familjelördag i FN:s tecken, Sångsagan om August och Alva och Kulturskolans krysskonsert.

2017

Svalöv International Sculpture Symposium #2 genomfördes 3-12 juli. Sex konstnärer kom till Svalöv för att skapa nya skulpturer, som placerades ut i Svalöv i direkt anslutning till symposiet. I samband med symposiet genomfördes en rad aktiviteter, bland annat en graffitworkshop för barn, en fototävling och barnteater. Under Kulturkalaset deltog Svalövs kommun också i *Bästa biennalen*, en konstbiennial med målgrupp barn och unga som arrangeras över hela Skåne. I workshopen *Måla baklänges* kunde barn skapa egna glasmålningar, handledda av konstnären Susanne Jardeback. Målningarna ställdes sedan ut i fullmäktigesalens fönster, i Svalövs kommunhus.

2018

Utbudet av lovaktiviteter till barn i skolåldern utvecklades, med stöd av statliga bidrag. Under höstlovsveckan genomfördes satsningen Kulturlovet i Familjen Helsingborg, med gemensam marknadsföring och extra många kulturella aktiviteter och evenemang att göra och ta del av.

Helsingborgs symfoniorkester besökte för första gången Svalöv och gav en konsert i Heleneborgshallen. Allmänskultur marknadsförde arrangemanget mot barnfamiljer, bland annat genom skolornas kontaktsystem. Många kom också till konserten, där platser för barn också var ordnade närmast orkestern. Biljetter kunde hämtas gratis, så ekonomin var inte ett hinder för att kunna vara med.

Kulturkalaset genomfördes 2018 som en del av KulturWKND i Familjen Helsingborg. Konstprojektet ZON var ett samarbete mellan konstnären Jasmine Cederqvist, Galleri Tapper-Popermajer och Svalövs kommun och tog en bit av Söderåsens sköna natur till Teckomotorps station. Projektet ingick i Frizonen, som genomfördes som en röd tråd i KulturWKND. Installationen besöktes flitigt av barn, som fascinerades av att hitta en skog inne i en container. Kommunen och KF akustik samarrangerade en konsert med gratis inträde för barn. I och med satsningen på KulturWKND och Kulturlovet, prioriterades vuxna i programmet för Kulturkalaset 2018 och barnen fick extra mycket på Kulturlovet. Det var en kompromiss som kommunen fick göra i samarbetet Familjen Helsingborg.

2019

Kommunen fortsatte att utveckla utbudet av lovaktiviteter till barn i skolåldern. Ovissheten kring statsbidragen till lovaktiviteter var en stor utmaning för planeringen. Verksamheterna kunde emellertid anpassa sig och hittade en fungerande arbetsordning.

Helsingborgs symfoniorkester kom tillbaka för en till konsert i Heleneborgshallen, då förra besöket varit så lyckat. Även denna gång marknadsfördes arrangemanget extra mycket mot barnfamiljer och biljetterna var gratis. Det var ett framgångsrecept och många barn fick en stor kulturupplevelse med en levande orkester. Publiken var blandad med folk från hela kommunen och människor i alla åldrar.

Genom statsbidraget Stärkta bibliotek har man kunnat göra stora satsningar på biblioteksutveckling under perioden. Projektet Unga Svalöv genomfördes med brukarinflytande från målgruppen och resulterade i en ny barn- och ungdomsavdelning i Svalövs bibliotek, som invigdes i januari 2020.

Kulturkalaset 2019 bjöd på leksaksworkshop med det postapokalyptiska hantverkskollektivet Babels rehab, där eget skapande kombinerades med återbruk. The Hyberg Family i samarbete med Unga Musik i Syd och studieförbundet Bilda arrangerade konsert för hela familjen i Ask med gratis entré för barn under 12 år.

2020-2021

Säsongen 2020-2021 har påverkats kraftigt av en pandemi, som lett till att så gott som alla evenemang ställts in och utbudet har varit mestadels digitalt. Allmänskulturen har svårt att ta statistik på icke genomförda evenemang men från biblioteksverksamheten vet vi att barns och ungas tillgång till litteratur ha påverkats mycket negativt av situationen. Vi kan anta att detsamma gäller för kulturen i allmänhet. Verksamheterna har satsat på att hitta nya sätt att nå ut. Kommunen deltog i projektet *Möt en konstnär*, där elever på Linåkerskolan fick utveckla sitt bildberättande med instagrabilder. Då kunde man nå ut genom skolan. I samband med skollov har pysselpåsar kunnat bokas för avhämtning på biblioteket så att man haft möjlighet till eget skapande hemma. Bokpåsar med olika teman har funnits för hemlån. Men större evenemang med barnperspektiv har inte kunnat genomföras. Kulturkalaset ställdes in redan i ett tidigt skede 2020. KulturWKND kunde genomföras i februari och i Svalöv bjöd man då på utomhusaktiviteten *Skulpturer i skymningen* för alla åldrar, ett samarbete mellan Allmänskultur och Gata & park, som gjort fantasifulla ljusinstallationer utmed en skulpturslinga.

Från och med 2020 är Barnkonventionen svensk lag och det har påverkat kulturverksamheterna på flera sätt, bland annat genom att man infört en checklista för barnkonsekvensanalys.

Lärdomar inför en ny plan

Eftersom barns och ungas kultur är prioriterad även i den nationella kulturpolitiken, samt i den regionala kulturplanen, och har varit det under lång tid även lokalt, kan vi utgå ifrån den kommer att fortsätta vara det även i en ny kulturplan för Svalövs kommun. När man tar fram en ny plan behöver man ta med sig dessa aspekter:

- **Samarbeten** För att genomföra större evenemang måste kommunen ingå i samarbeten, som kan ske i olika former. Även mindre satsningar kräver samarbeten, för att man ska

få en bredd i barns och ungas kulturutbud. Dessa samarbeten kan vara interna eller externa men de kräver alltid resurser, främst i form av arbetstid.

- **Bidrag** Vilka aktiviteter som genomförs och hur de genomförs påverkas i hög grad av externa bidrag. På samma sätt påverkar kommunens bidrag till idéburen sektor vilka satsningar som görs av föreningar och studieförbund. Snabba ändringar i bidragssystemen och tillfälliga satsningar som plötsligt införs eller upphör försvårar planering och långsiktighet. Barns tillgång till scenkonst är till stora delar subventionerad och det är därför något som kommunen behöver arbeta aktivt med. Relativt bidragssystemen söker vi så hög utväxling som möjligt av kulturbudgeten utifrån kulturplanen.
- **Tillgänglighet** Barn är oftast beroende av vuxna för att få tillgång till kultur. Det gäller även barns tillgång digitalt. Dessutom behöver man som arrangör verktyg för att göra kulturen tillgänglig för personer med funktionsvariation. Den aspekten kan integreras med verktyg för att följa Barnkonventionen (se nedan).
- **Jämlikhet** En stor utmaning är att nå ut till alla barn, oavsett socioekonomiska faktorer. I frivilliga aktiviteter, som biblioteksbesök på fritiden eller instrumentundervisning på Kulturskolan, är barn beroende av att ha vårdnadshavare eller andra vuxna som är villiga att prioritera aktiviteterna. Genom skolor och barnomsorg kan man nå ut bredare. Båda typerna av ingångar till deltagande och eget skapande behövs. Men för att alla barn ska få uppleva ett stort spektrum av kultur behöver man arbeta systematiskt, med någon form av kulturgaranti.
- **Barnkonventionen** Att arbeta enligt Barnkonventionen är inte valfritt, då den numera är svensk lag. Men flera av aspekterna ovan är väl förankrade i konventionen. Barns rätt till kultur och en meningsfull fritid tas upp explicit som rättigheter. En ny kulturplan bör utgå från Barnkonventionen och den bör inkorporeras i styrningen, så att den blir implementerad i verksamheterna fullt ut.

Område B: Utveckling och stöd till kulturella och kreativa näringar (KKN)

De kulturella och kreativa näringarna stärks genom medvetna satsningar. Viktiga insatser görs genom samarbetet i Familjen Helsingborg.

Aktiviteter

Upprätta och underhålla adressbok till verksamma inom KKN i Svalövs kommun.

Allmänskultur har upprättat en adresslista till verksamma inom kulturområdet i kommunen. En större kartläggning av KKN i regionen har under perioden gjorts av Region Skåne. Utvecklingsenheten som ansvarar för näringsliv i kommunen har en kontaktlista som används för kommunens företagarkostnader med flera aktiviteter.

Arrangera årliga nätverksträffar för personer verksamma inom KKN i Svalövs kommun för att underlätta nätverkande och skapande av nya kontakter.

Årliga nätverksträffar för KKN i Svalövs kommun har inte arrangerats. Det främsta skälet är att det finns andra träffar, såsom företagarkostnader, som täcker behovet. Ytterligare träffar kan vara utmattande för deltagarna. Däremot har andra typer av träffar och tillfällen för nätverkande funnits under perioden.

Aktivt medverka i projekt som stödjer etablering och utveckling inom KKN.

KKN finns med som en del av kommunens strategiska planering för att främja det lokala näringslivet.³ I Familjen Helsingborg har man under många år arbetet med kulturella fyrton som ett sätt att stärka KKN och destinationsutveckling i delregionen. Detta har på senare år övergått till att handla om gemensam konceptutveckling på kulturområdet. Inom destination genomfördes 2018-2021 ett leader-projekt som involverar KKN lokalt: *Destination Söderåsen*. Leaderprojektet finansierades genom Europeiska regionala utvecklingsfonden tillsammans med Bjuvs, Klippans, Åstorps och Svalövs kommuner, samt Söderåsens Nationalpark. Efter projektets avslutande finns en avsiktsförklaring om att fortsätta arbetet med *Destination Söderåsen* som ordinarie verksamhet hos de fyra Söderåskommunerna tillsammans. Frågan är vid uppföljningen bordlagd.

Lärdomar inför en ny plan

Precis som kulturplanen gäller i näringslivsenhetens möte med kulturen, gäller näringslivsstrategin i kultursekretariatets möte med näringslivet. Här behöver vi alltså ha en ömsesidig förankring. Samarbetet internt fungerar bra och gemensamma möten med företrädare för KKN har hållits. Ett förtydligande behövs dock av uppdragen gentemot KKN i förhållande till verksamheternas mål. Därför är det också önskvärt att verksamheterna har ett utbyte i processen vid framtagande av plan respektive strategi, vilket i viss utsträckning redan har skett. För de platser som har haft en gynnsam utveckling av KKN finns en sak gemensamt: de har erbjudit särskilt gynnsamma förutsättningar för kreativa näringar, såsom subventionerade hyror. Att satsa på KKN som en del av kommunens långsiktiga utveckling är då ett beslut som behöver vara väl förankrat i alla led.

Område C: Kulturens tillgänglighet

Det samlade kulturutbudet görs tillgängligt för befolkningen genom aktiva satsningar på information och transporter. Kulturella platser och händelser omfattar även kulturarvet.

Aktiviteter

Sammanställa kulturutbudet och presentera det i tryckt och digital form där det blir bäst tillgängligt för allmänheten.

Kulturprogrammet utkommer i både tryckt och digital form och sprids via biblioteken, kommunhusets reception, kommunens hemsidor och sociala medier. Utskick till samtliga hushåll som samhällsinformation är förberett men har skjutits upp då pandemin har gjort att många evenemang ställts in.

Vid kulturella evenemang i kommunens regi ska transportfrågan finnas med i planeringen.

Frågan vem som kan ta sig till evenemang och hur finns alltid med i planeringen. Det finns en stor vana vid samåkning bland allmänheten, vilket noterades bland annat vid Helsingborgs symfoniorkesterns konserter i Svalöv. En evenemangslots skulle kunna innehålla denna aspekt av tillgänglighet.

---

³ Näringslivsstrategi Svalövs kommun, dnr 1056-2014.

Utforska möjligheten att etablera en "kulturbuss" inom kommunen.

Försök med kulturbuss har gjorts i samband med Kulturkalaset och under Kulturlovet. Den har då inte varit en etablerad företeelse, vilket kan förklara varför den varit sparsamt utnyttjad. Kommuninvånarna har varit vana vid att lösa sina transportproblem genom samåkning (se ovan). För dem som ändå har nyttjat Kulturbussen har den å andra sidan gjort stor skillnad. För förvaltningen har det varit lite krångligt men man har lyckats organisera det till låg kostnad. När Söderåsbanan öppnar väntas en stor förbättring av kollektivtrafiken i kommunen. Röstånga är den tätort som då behöver prioriteras i satsningar på likvärdig tillgång, samt mindre byar på landsbygden.

Utforska och använda en eller flera digitala kanaler för att ge allmänheten tillgång till fördjupad information om kulturella platser och händelser i kommunen.

Kommunens hemsidor för kultur har utvecklats till *Kulturplats Svalöv*⁴, som lanserades 2020. Där finns en allmänt tillgänglig guide till kommunens kulturliv. Bibliotekens kanaler i sociala medier används för att sprida information och får ibland väldigt stort genomslag. I samband med skulptursymposierna har allmänheten kunnat följa det som händer på bloggen och via Instagram.⁵

Aktivt stödja och medverka i projekt som syftar till informationsspridning om kulturella platser och händelser i kommunen. Prioritera projekt som möjliggör distribuerad informationsproduktion, så att många kan bidra med innehåll. Häri ingår att utforska och prova minst en mobilapplikation för information om kulturella platser.

Allmänskultur har tagit fram webbformulär för föreningar med flera verksamheter som vill anmäla arrangemang och aktiviteter till lovprogram och kulturprogram. Där går också att ladda upp bilder som får användas i programbladen. Familjen Helsingborg har under perioden börjat använda Helsingborgs stads plats- och eventdatabas för att samla in och sprida information. I Svalövs kommun är det för närvarande bara biblioteken som använder denna och det görs som ett omvänt flöde, från hemsidan⁶ till databasen.

Inom området konceptutveckling i Familjen Helsingborgs kulturnätverk har förvaltningen prövat olika sätt att sprida information om vad som händer i kulturlivet i kommunen. Vad gäller appar, har Allmänskultur bland annat undersökt Helsingborgs egenutvecklade guide-app. Den hade vid tillfället flera buggar, varför man belöt att avvakta utvecklingen. Istället för att samla information i en app som ska laddas ned, har Allmänskultur prövat att lägga information i Wordpress och på så sätt få responsiva sidor med färdig layout som passar mobiltelefoner. Denna teknik har använts för att skapa en skulpturguide, en skulpturjakt med flera sidor relaterade till konst och kultur. En fördel med detta är att det tar upp lite minne i användarnas enheter. Testen har gjorts i gratisversionen av Wordpress men eftersom det är öppen källkod finns möjlighet för kommunen att göra som Helsingborg och själv utveckla i Wordpress.

---

⁴ www.svalov.se/uppleva--gora/kulturplats-svalov

⁵ svalovsculpture.wordpress.com; Instagram: [svalov_sculpture](https://www.instagram.com/svalov_sculpture)

⁶ www.bibliotekfh.se

Lärdomar inför en ny plan

Området informationsspridning är i ständig förändring. Därför behövs aktiv omvärldsbevakning. För likvärdig tillgång till kommunens kulturliv behövs både transporter och information i kanaler som är tillgängliga för alla. Digitalt utanförskap är ett samhällsproblem som måste tas i beaktande när man gör sina informationsstrategier. Mycket av spridningen av kultur har underlättats med IT men det är inte tillgängligt för alla. Fortsatt utveckling på området är nödvändig men behöver också motsvaras av en strategi för inkludering. Internt behöver kommunen ha resurser för utveckling på nya plattformar. Det kan delvis lösas med externa projektmedel men man behöver teknisk kompetens. Man skulle eventuellt kunna låna in kompetens genom Familjen Helsingborg men då behöver man arbeta enligt samma principer, på samma eller liknande plattformar.

Faktiska infrastrukturförändringar har också effekt på spridning och tillgänglighet: utbyggnaden av bredband på landsbygden har ändrat förutsättningarna för att ta del av kultur online. Detta har bland annat lett till bibliotekens satsning på strömmande film.⁷ Nya tågförbindelser kommer att påverka möjligheten att ta del av både det kommunala och det regionala utbudet. För somliga lär dock ändrade bussförbindelser få andra effekter, vilket behöver bevakas och eventuellt kompenseras när man planerar evenemang.

Område D: Samverkan med idéburen sektor

Den idéburna sektorn spelar en viktig roll i kulturlivet, då den engagerar både professionella kulturskapare och amatörer, och utgör en demokratisk kraft som bidrar till att sprida och tillgängliggöra kultur. Kommunen ska stötta på ett sätt som leder till ökad bredd och mångfald i kulturutbudet. Samverkan med den idéburna sektorn är alltså en viktig framgångsfaktor för kommunen.

Aktiviteter

Samarbeta med aktörer i idéburen sektor vid kulturella evenemang.

Vid samtliga kulturkalas under planperioden har kommunen samarbetat med ideburen sektor: föreningar, studieförbund och Fridhems folkhögskola. Folkhögskolan har också ingått i samarbete vid produktionen av Svalöv International Sculpture Symposium 2016 och 2017, samt vid flertalet föreställningar och sammankomster i kommunes regi. Studieförbunden har arrangerat föreläsningar och andra program på Svalövs bibliotek. Bibliotek och allmänskultur har haft flera samarbeten med föreningen Kulturverket. I större arrangemang som gjorts, såsom Evenemangsföreningens Julmys, har kommunens verksamheter inom kulturen varit aktiva med egna program som bidragit till helheten.

Aktivt stödja och underlätta för kulturella initiativ från idéburen sektor.

De nya bidragsreglerna för studieförbunden har gjort det lättare att stödja initiativ proaktivt. Detta ledde till flera ansökningar om aktivitetsbidrag 2020 och flera aktiviteter, trots pandemin. Vissa utfördes digitalt. Förhoppningsvis kommer nya bidragsregler för föreningarna också få en positiv

---

⁷ www.bibliotekfh.se/cineasterna

effekt på arrangemangen. Satsningen på lovaktiviteter och utvecklingen av handläggning och informationsspridning kring dessa har gjort det lättare för dem som vill arrangera aktiviteter.

Uppmuntra bildandet av en teaterförening.

Under planperioden har två nya teaterföreningar tillkommit i kommunen. Dels en riksteaterförening, dels en amatörteatersektion till föreningen Kulturverket. Kommunen har haft regelbundna möten med riksteaterföreningen under bildandet och stöttat inom ramarna för nuvarande bestämmelser.

Bjuda in aktörer från idéburen sektor till nätverk och dialoger inom kulturområdet.

Allmänskultur och Fridhems folkhögskola träffas 1-2 gånger om året för att diskutera utvecklingsområden och möjliga projekt. Det resulterade bland annat i Sound of Svalöv. Allmänskultur träffar studieförbunden 2 gånger om året för dialogmöten, tillsammans med Perstorps kulturförvaltning, varvid folkhögskolan upplåter lokaler för mötet. Dialogmötena har fallit väl ut och stärkt samarbetet även studieförbunden sinsemellan, som lämnade in en samlad ansökan om aktivitetsbidrag 2020. Fritid har haft dialog med föreningslivet men det har inte varit med särskild inriktning mot kultur. Allmänskultur och Fritid arrangerade en större träff med hembygdsföreningarna 2016. Generella nätversträffar och dialogmöten på kulturområdet har inte arrangerats, bland annat av resursskäl, men någon form av dialog bör hållas vid framtagandet av en ny kulturplan.

Tillsammans med aktörer från idéburen sektor initiera och medverka i projekt inom övriga målområden.

Flera projekt har genomförts på övriga målområden:

Barns och ungdomars kultur Kulturkalaset 2015-2019 (inställt 2020), Slöjdklubben 2015-2017, Sound of Svalöv 2016, Svalöv International Sculpture Symposium 2016-2017, Bygg en drake 2017, Sommarlov 2018-2019, Barnteater 2019, Kulturlovet 2019. 2020 var mycket inställt på grund av pandemin, vilket i synnerhet drabbade barn och unga. Tack vare studieförbundens och föreningarnas aktiviteter med bidrag från kommunen kunde det i viss mån kompenseras.

Utveckling och stöd till kulturella och kreativa näringar (KKN) Leader-projektet Destination Söderåsen.

Kulturens tillgänglighet Samarbete med Röstånga tillsammans kring kulturbussen, deltagande i projektet *Kontext* med hembygdsföreningarna.

Kulturella arenor Samarbeten med Fridhems folkhögskola, KF Akustik och Kulturverket.

Lärdomar inför en ny plan

Samverkan med idéburen sektor är otvetydigt en framgångsfaktor för Svalövs kommun. Det är därför inte orimligt att dessa aktörer får vara med och påverka framtagandet av en ny plan. Ändamålsenliga regelverk för bidrag på kulturområdet är en förutsättning för att bedriva utveckling på både lång och kort sikt med idéburen sektor. Fridhems folkhögskola intar en särställning som samarbetspartner i flera större projekt. Kommunen behöver ha en kulturplan med ett tydligt uppdrag som grund för framtida projekt och som tydligt ingår i strategin för

kommunens långsiktiga utveckling. På det här området kan man ha god nytta av det arbete som har gjorts med Region Skånes kulturplan. Det kan också vara dags att återuppta processen med att inrätta en formell lokal överenskommelse om samverkan.⁸

Område E: Kulturella arenor

I Svalövs kommun ska det finnas kulturella mötesplatser som kan besökas av människor i olika åldrar med olika förutsättningar och bakgrund. I alla kommundelar ska det finnas ändamålsenliga och lättillgängliga arenor för kultur; det ska finnas mötesplatser där medborgare och kulturskapare kan träffas och platser där man kan uppleva kultur.

Aktiviteter

Kartlägga och synliggöra de kulturella arenor som finns i kommunen.

Kartläggning har påbörjats men inte kunnat avslutas på grund av resursbrist. Uppdraget är delvis utfört genom Kulturplats Svalöv.

Upprätta en plan för att öka tillgängligheten till kulturella arenor i hela kommunen.

Aktiviteten är beroende av att en kartläggning är utförd.

Förbättra tillgängligheten till de offentliga rum som finns och utveckla deras potential som mötesplatser. Häri ingår att informera kulturskapare och allmänhet om möjligheterna.

Detta är delvis utfört genom Kulturplats Svalöv och genom fritidsverksamhetens bokningstjänst. Merutnyttjande har gjorts i bibliotekslokalerna under perioden. Biblioteken har en tillgänglighetsplan, vilket gör dem till tillgängliga platser fullt ut.

Utforska och implementera minst en digital kulturell arena, där kulturskapare och allmänhet kan ansluta.

En digital kulturell arena har skapats med Kulturplats Svalöv men inte i den form som avses i uppdraget ovan. Resurser saknas för en plattform för kultur. Kulturprogrammet och lovprogrammen fungerar så i vid bemärkelse, då man kan anmäla bidrag digitalt och få med dem i programmet. Om kommunen anslöt till Helsingborgs stads plats- och eventdatabas skulle det fullgöra uppdraget. Det kräver dock att man gör en del utveckling för att kunna visa innehåll från databasen i sitt lokala kalendarium.

Samarbeta med idéburen sektor för att utveckla nya och befintliga rum för skapande, såsom replokaler och ateljéer.

Detta har gjorts i aktivitetshuset som finns i Svalöv och Teckomatorp. Förvaltningen har även undersökt möjligheterna att skapa en kulturverkstad men man har inte fått den lokal eller de politiska beslut som behövdes. Kultur- och fritidsverksamheterna har varit drivande för att få upp

---

⁸ Se ärende med dnr 910-2011. Jfr till exempel <https://helsingborg.se/uppleva-och-gora/foreningar/lokal-overenskommelse-i-helsingborg/> och <https://utveckling.skane.se/om-regional-utveckling/samverkan-med-ideburna-sektorn/>

frågan om ett större aktivitetshus i Svalöv och fler aktiviteter för ungdomar. Detta har nyligen beslutats och resurssatts i kommunen.

Lärdomar inför en ny plan

Utveckling av digitala tjänster kring kulturella arenor är resurskrävande. Där det finns möjlighet att ansluta till befintliga plattformar eller implementera lösningar inom Familjen Heslingborg är det något som bör prioriteras. Kulturella arenor som fysiska resurser och mötesplatser är något man behöver arbeta långsiktigt och medvetet med inom flera sektorer. Målområdet är relativt resurskrävande men också ett nyckelområde relativt kommunens vision.

Sammanfattning

En kulturplan ska syfta till kommunens övergripande vision. Den ska också kunna kopplas till den regionala och den nationella kulturpolitiken, i enlighet med kultursamverkansmodellen.

De lokala bidragssystemen är viktiga instrument för implementeringen av den lokala kulturpolitiken. De måste alltså kunna leverera gentemot målen. Genom de nya reglerna för verksamhetsbidrag till studieförbunden åstadkom man en tydlig förbättring under nuvarande planperiod. Förhoppningen är att detsamma kommer att gälla föreningarna under kommande planperiod.

Barns och ungas kultur är fortsatt prioriterat på alla nivåer av kulturpolitiken. Med Barnkonventionen som lag är det lämpligt att ta in den i arbetet med en ny kulturplan och att man då också undersöker om det ska ingå en kulturaranti eller liknande.

Idéburen sektor är viktig och bör inkluderas genom dialogmöten eller liknade under planprocessen. De bör också få ett planföslag på remiss. Fridhems folkhögskola bör särskilt uppmärksammas. Upprättande av en lokal överenskommelse bör undersökas och övervägas.

Kultur är inte ett isolerat område. I sitt genomförande är kulturplanen relevant i många av kommunens verksamheter och den har kopplingar till flera delar av förvaltningen. Därför är det viktigt att den också är väl förankrad där. Uppgifter som att främja KKN och att utveckla kulturella arenor kräver breda samarbeten.

Mycket utvecklingsarbete bedrivs inom Familjen Helsingborg och det är prioriterat att Svalövs kommun också kan delta i och bidra till den utvecklingen men att det även här måste finnas en förankring mot kommunens vision.

Att målen är resurssatta är avgörande. Störst framgång har verksamheterna haft där det har funnits resurser eller där man har kunnat dra nytta av externa samarbeten och/eller bidrag.

I arbetet med en ny kulturplan bör en kommunikationsplan finnas både för planprocessen och för implementeringen.